

Advies Adviescommissie Bezwaarschriften Publieke Omroep inzake het bezwaar van Stichting Uitbanning Genocide tegen het besluit van de Raad van Bestuur NPO van 5 juli 2022, waarbij aan Omroepvereniging Ongehoord Nederland een financiële sanctie is opgelegd.

1. Taak en samenstelling Adviescommissie

De Stichting Nederlandse Publieke Omroep, hierna de NPO, heeft op grond van artikel 19 van haar statuten een Adviescommissie bezwaarschriften (hierna: Adviescommissie). Op grond van artikel 20 van deze statuten is het de primaire taak van de Adviescommissie de Raad van Bestuur NPO (hierna: Raad van Bestuur) te adviseren over te nemen besluiten, indien een landelijke publieke media-instelling of een andere belanghebbende bij de Raad van Bestuur een bezwaarschrift heeft ingediend dat betrekking heeft op een door de Raad van Bestuur genomen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Overeenkomstig artikel 3.5 onder b van het Reglement Bezwaarschriften Publieke Omroep (hierna: Reglement) handelt de Adviescommissie daarbij als een adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Awb.

2. Feiten en procedure

Bij besluit van 5 juli 2022, heeft de Raad van Bestuur aan omroepvereniging Ongehoord Nederland (hierna: ON) een financiële sanctie opgelegd in de zin van artikel 2:154, eerste lid, van de Mediawet (hierna: Mw), vanwege onvoldoende uitvoering geven aan de bereidheid tot samenwerking binnen het publieke omroepbestel door stelselmatige schending van de Journalistieke Code NPO.

De Stichting Uitbanning Genocide (hierna de Stichting) heeft bij schrijven van 15 augustus 2022, binnen de termijn van zes weken bedoeld in artikel 7:1, eerste lid, van de Awb, bezwaar gemaakt tegen dit besluit.

Dit bezwaar is vervolgens ingevolge het bepaalde in artikel 3, vijfde lid, sub a van het Reglement van de Adviescommissie door de Raad van Bestuur in handen van de Adviescommissie gesteld.

Op verzoek van de Adviescommissie heeft de Raad van Bestuur op 28 september 2022 een verweerschrift ingediend.

Met toepassing van de artikelen 7:3, onder a, van de Awb en artikel 4.6, onder a, van het Reglement heeft de Adviescommissie vervolgens besloten af te zien van een hoorzitting in deze zaak.

3. De standpunten van partijen

3.1. De Stichting kan zich niet verenigen met het tegen ON gerichte sanctiebesluit en voert aan dat zij belang heeft bij dit bezwaar gezien de algemene en collectieve belangen die de Stichting krachtens haar doelstellingen en blijkens de feitelijke werkzaamheden van de Stichting in het bijzonder behartigt. Daarbij heeft de Stichting er op gewezen dat een veelheid aan werkzaamheden wordt verricht, zoals feitelijk, juridisch en historisch onderzoek, het doen van aangiftes van genocide, het bijstaan van slachtoffers en het financieren van rechtszaken op het gebied van (rechts)bescherming tegen genocide op groepen etnische en raciale Nederlanders in Nederland.

Voorts heeft de Stichting inhoudelijk uitgebreid aangevoerd dat het sanctiebesluit van 5 juli 2022 wegens schending van de artikelen I en II van het Genocideverdrag, artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), artikel 2.154 van de Mw en de Journalistieke Code van de NPO niet in stand kan blijven. De Stichting verzoekt het sanctiebesluit te herroepen en de sanctie te verminderen tot nul.

3.2. De Raad van Bestuur heeft in het verweerschrift aangevoerd dat de Stichting niet kan worden aangemerkt als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb. Daarbij is aangegeven dat de statutaire doelstelling van de Stichting zodanig algemeen is dat daaruit niet een voldoende concreet en onderscheidend belang in het kader van deze procedure kan worden afgeleid. Verder heeft de Raad van Bestuur erop gewezen dat de Stichting niet op grond van artikel 1:2, derde lid, van de Awb als belanghebbende aangemerkt kan worden. Het statutaire doel van de Stichting is zo ver verwijderd van het sanctiebesluit dat er onvoldoende verband is om op grond daarvan te kunnen oordelen dat het belang van de Stichting er rechtstreeks bij betrokken is. De doelstellingen die de Stichting stelt na te streven staan op geen enkele wijze in relatie tot het sanctiebesluit, zodat niet gesproken kan worden van enig verband met dat besluit. Voorts is de statutaire doelstelling van de Stichting volgens de Raad van Bestuur zo veelomvattend en kent deze een zodanig ruim geografisch bereik dat niet anders geconcludeerd kan worden dan dat het statutaire doel van de Stichting onvoldoende onderscheidend is geformuleerd. Ten slotte merkt de Raad van Bestuur op dat niet is gebleken van werkzaamheden van de Stichting die als feitelijke werkzaamheden in de zin van artikel 1:2 van de Awb aangemerkt kunnen worden, waaruit van het behartigen van een rechtstreeks bij het sanctiebesluit betrokken belang kan blijken.

De Raad van Bestuur acht het bezwaar van de Stichting kennelijk niet-ontvankelijk en verzoekt de Commissie aldus te adviseren.

4. De beoordeling door de Adviescommissie

De Adviescommissie dient allereerst te beoordelen of de Stichting aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb. In het eerste lid van dit artikel is bepaald dat onder belanghebbende wordt verstaan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Voorts is in het derde lid van artikel 1:2 van de Awb bepaald dat ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede worden beschouwd, de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen. Voor de vraag of een rechtspersoon belanghebbende is als bedoeld in artikel 1:2, eerste en derde lid, van de Awb, is ingevolge vaste rechtspraak bepalend of de rechtspersoon krachtens zijn statutaire doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken algemeen of collectief belang in het bijzonder behartigt.

Blijkens artikel 2, eerste lid, van haar statuten stelt de Stichting zich ten doel 'het tegengaan van de gehele of gedeeltelijke vernietiging - de genocide - van nationale, etnische, raciale en godsdienstige groepen als zodanig. De stichting geeft daarbij prioriteit aan het behartigen van de belangen van de groepen die bij de oprichting van het Koninkrijk der Nederlanden daarin aanwezig waren.' Verder is in de statuten nader omschreven wat de Stichting onder genocide verstaat en is de doelstelling uitgebreid tot het verrichten van alle verdere handelingen, die met het in het eerste lid omschreven doel in de ruimste zin verband houden. Voorts is in de statuten bepaald dat de Stichting haar doel onder meer tracht te verwezenlijken door:

- '-het handhaven van (inter)nationale (straf)rechtelijke verplichtingen, wettelijke verplichtingen en ethische normen ten aanzien van nationale, etnische, raciale en godsdienstige groepen;
- het aanwenden van rechtsmiddelen; door het bereiken van minnelijke overeenkomsten; en
- het vergroten van het (publieke) bewustzijn; en overige wettelijke middelen.'

De Adviescommissie stelt allereerst vast dat de Stichting niet een eigen zelfstandig, objectief bepaalbaar belang heeft bij het sanctiebesluit van 5 juli 2022, nu dat besluit is gericht tot ON en geen gevolgen heeft voor de Stichting. Evenmin is sprake van een eigen rechtstreeks belang bij dit besluit, nu de door de Raad van

Bestuur aan het sanctiebesluit ten grondslag gelegde overtreding van een norm in de Mediawet geen verband houdt met de statutaire doelstelling van de Stichting. Voor zover de Stichting beoogt de handelwijze van ON te ondersteunen moet geconcludeerd worden dat dit niet aangemerkt kan worden als een rechtstreeks belang.

Het geschil spitst zich dus toe op de vraag of de Stichting belanghebbende is als bedoeld in het derde lid van artikel 1:2 van de Awb. De Adviescommissie is van oordeel dat de statutaire doelstellingen die de Stichting nastreeft niet dan wel onvoldoende verband houden met het bestreden sanctiebesluit. Dit besluit heeft immers op geen enkele wijze betrekking op de doelstelling van de Stichting, zijnde het tegengaan van genocide. Daarbij is tevens van belang dat de doelstelling van de Stichting erg ruim en onvoldoende onderscheidend is geformuleerd. Een ruime doelstelling hoeft in het kader van de zogenoemde 'communicerende vaten' rechtspraak¹ als zodanig niet in de weg hoeft te staan aan het aannemen van belanghebbendheid, maar dan moet een ruime doelstelling worden ingekleurd door feitelijke werkzaamheden. De Adviescommissie moet vaststellen dat de Stichting omtrent feitelijke werkzaamheden die worden verricht geen concrete informatie heeft verstrekt. Slechts in algemene zin wordt, met verwijzing naar de statuten, aangegeven welke soort activiteiten verricht zouden worden. De Raad van Bestuur heeft terecht aangevoerd dat uit publieke bronnen blijkt dat de werkzaamheden van de Stichting hoofdzakelijk bestaan uit het voeren van juridische procedures of daarmee samenhangende activiteiten. Ingevolge vaste rechtspraak is het voeren van procedures niet aan te merken als het daadwerkelijk verrichten van feitelijke werkzaamheden.

Het hiervoor overwogene leidt tot de slotsom dat het bezwaar van de Stichting tegen het sanctiebesluit van 5 juli 2022 kennelijk niet-ontvankelijk moet worden verklaard, omdat de Stichting geen belanghebbende is in de zin van artikel 1:2 van de Awb. Nu sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 7:3, onder a, van de Awb en artikel 4.6, onder a, van het Reglement heeft de Adviescommissie besloten de Stichting niet in de gelegenheid te stellen te worden gehoord.

5. Advies

De Adviescommissie adviseert de Raad van Bestuur het bezwaar van de Stichting tegen het besluit van de Raad van Bestuur van 5 juli 2022, tot oplegging van een

---

¹ RvS 15 februari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV5109

financiële sanctie aan Omroepvereniging Ongehoord Nederland, kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.

Aldus vastgesteld door Mr. T.L. de Vries, Mr. M.C. van der Laan en Mr. O.F.V. de Bruijne en op 17 oktober 2022 aan de Raad van Bestuur toegezonden.

De Adviescommissie,

Secretaris

